

MARUTA PITERNIECE

Dzimusi: 1943. gada 24. martā Alūksnes rajona Annās

Mācības: Valmieras un Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātskolā, Raiņa vakarskolā

LNS biedre no 1960. gada

Darbs: Rīgas MRK un Alūksnes apavu iecirknī, LNB Rīgas nodaļā, LNS valdē, kultūras centrā «Rītausma»

Sabiedriskie nopelni: Alūksnes un Rīgas nodaļas (biedrības) priekšsēdētāja, LNB un LNS valdes, LNS Domes, dažādu CV komisiju locekle, LNS un PFN kongresu delegāte, invalīdu organizācijas apvienības «Sustento» valdes locekle, Rīgas biedrības Goda biedre

LNS Goda biedres nosaukums piešķirts 2003. gadā

«Laiks ir interesants, tomēr cīņas pilns...»

«Ar mopēdu iemācījos braukt, vēl maza knīpa būdama...» — tā Maruta Piterniece atceras savu bērnību, un tas labi viņu raksturo. Arī tagad Maruta jau daudzus gadus palīdz vadīt LNS stūresratu, būdama viceprezidentes godā. Tālāk vārds viņai pašai!

Mēs visi nākam no bērnības...

Mana dzimtā puse un bērnības vieta ir Alūksnes rajona Annas pagasts, kur dzīvojām vecā mājā, būvētā

no lieliem akmeņiem. Ziemā istabas stūri bija klāti ar sarmu, bet pavasaros siena vienmēr bija nomelnējusi.

Bērnībā es vēl dzirdēju, brīvos brīžus pavadīju dzirdīgo sabiedrībā. Vakaros spēlējām bumbu, braukājām ar riteni, gājām uz attālo kultūras namu skatīties kino-filmas. Visvairāk man gribējās spēlēt akordeonu, kas, protams, nepiepildījās. Ļoti patika arī tehnika.

Mamma man bija stingra, par sīkāko blēņu dabūju ciet. Daudz laika pavadīju kopā ar papu: mēs mežā zāģējām malku, strādājām mājās tīrumā, pļavā, rudzus pļāvām, sienu vedām...

Tad sāka zust dzirde

Mācību gadi vietējā Annas skolā palikuši labā atmiņā bet, kad pēc izslimota šarlaka 7 gadu vecumā sāka zust dzirde, jutos šausmīgi. Uzskatīju, ka tas ir kaut kas slikts, to ļoti pārdzīvoju. Lai sekotu mācībām, sēdēju pašā priekšā. Diemžēl man grūti klājās — sevišķi algebrā, ķīmijā. Tad sagadījās tā, ka pagastā ieradās Valmieras skolas direktors Madarājs. Tā nokļuvu Valmieras skolas 9. klasē.

Man tur sākumā bija neizsakāmi bail, jo nesapratu, ko bērni runāja zīmju valodā. Labprāt turējos pie skolotājiem, ar viņiem vismaz varēju komunicēt.

Tieši šī iemesla dēļ bērni mani vēl vairāk nepieņēma, jo domāja, ka es nepārtraukti sūdzos. Nemitīgi raudāju un pēc 3 mēnešiem no turienes aizbēgu. Par laimi, vecāki mani saprata...

Kad nedaudz paaugos, nācu pie prāta...Uzsāku mācības 11.klasē Rīgas Nedzirdīgo bērnu skolā. Tur ātri vien iejutos kolektīvā un kļuva ļoti aktīva, biju pat komjaunatnes sekretāre.

Darbs: Rīga — Alūksne — Rīga

17 gadu vecumā iestājos Nedzirdīgo biedrībā. Kad pabeidzu skolu, aizbraucu atpakaļ uz laukiem. Bet Rīgas biedrība meklēja rokā savus biedrus un aicināja uz

Rīgu. Tā es 1961. gadā sāku strādāt aušanas cehā Rīgā, Zirgu ielā. Sākumā veicu sagatavošanas darbus, pēc tam biju spolētāja, līdz kļuva audēja pie koka stellēm.

Sāku mācīties arī Raiņa vakarskolā.

Kad uzbūvēja Rīgas MRK, aušanas cehs pārcēlās uz jaunajām telpām. Tad jau strādāju kā audēja pie elektriskajām stellēm. Īsu brīdi biju arī audzinātāja kopmītnē. Viegli tur man neklājās — biju visjaunākā starp kopmītnes iemītniekiem, pie tam visai kautrīga.

Tad Ansis Smons, toreizējais CV priekšsēdētāja vietnieks, piedāvāja kļūt par Alūksnes nodaļas priekšsēdētāju. Audzinātājas darbs man nepatika, un tur netālu dzīvoja mani vecāki, tāpēc piekritu. Tā nokļuva Alūksnē, kur vadīju nodaļas kluba darbu, līdztekus biju apavu iecirkņa brigadiere (1964 — 1981). Tur arī apprecējos, piedzima divi dēli — Dainis un Māris.

Kad apavu iecirkni likvidēja, atgriezos Rīgā... un atkal kļuva par kopmītnes audzinātāju, jo arī pašai vajadzēja atrast, kur dzīvot. Laikam jau biju kļuvusi pamanāmāka, jo LNB vadība piedāvāja strādāt par Rīgas biedrības priekšsēdētāju. Šajā algotajā amatā mani pārvēlēja un ievēlēja atkal un atkal no jauna, un tā šajā amatā nostrādāju 20 gadus.

Citos atbildīgos amatos

No 1993. gada 19. oktobra pildu LNS viceprezidentes pienākumus. No 2000. gada 23. augusta esmu arī kultūras centra «Rītausma» direktore.

Tagad manā ziņā ir LNS biedrību kultūras un organizatoriskais darbs, visas konferences, sapulces. Projektu ietvaros vadu darba grupas, kas atbild par mūsu ļaužu apmācībām, pieredzes apmaiņu, izglītojošiem un kultūras pasākumiem. Arī «Rītausmā» jārisina saimnieciskie un kultūras darba jautājumi.

Par darbu senāk un šodien

Pirms LR neatkarības atgūšanas strādāt bija

daudz vieglāk. Nebija problēmu ar ražošanu un saražotās produkcijas realizēšanu, LNS biedrību finansiālo nodrošinājumu: valsts deva dotācijas, ražošanā pildījām valsts pasūtījumus. Tagad visu nosaka vienīgi nauda. Rīgas un Rēzeknes uzņēmumos nācās pārtraukt ražošanu, un LNS daudz jādoma, kā nodrošināt savu biedrību darbību.

Laika gaitā atgūvām savus īpašumus, mājas, bet tās jāuztur, jāremontē. LNS diendienā pamatīgi jāstrādā, lai nodrošinātu iespējami labākus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus saviem biedriem. Tāpēc jāpiedalās visādos konkursos, jāiesniedz projekti, jāpieņēma savas vajadzības tiem, kam nauda un vara rokās. Jāsaka, LNS to dara diezgan veiksmīgi!

Par projektiem būtu atsevišķs stāsts — to ir daudz, un to realizācijas rezultātus paši redzam: tie ir vairāki mūsu izremontētie īpašumi, izstrādātās programmas, festivāli un forumi, arvien zinošāki cilvēki utt.

Daiga Delle, LNS Rīgas biedrības biedre:

«Saku paldies Marutai Piterniecei par tiem gadiem, kad darbojos ar viņu kopā! Pamatīgs dzīves rūdiņš man nācis līdzī — caur viņas sirsnīgumu, nesavtību, cilvēcīgumu pret visiem ļaudīm sev apkārt, kaut pašas dzīve tik dažādi griezusies! Viņa atrod laiku jebkuram cilvēkam, lai pacietīgi uzklausītu un palīdzētu. Galvenais, viņa tāda bijusi visos dzīves posmos, lai kādā amatā būtu.»

Marutas Piternieces novēlējums

„Man ļoti gribētos, lai nākamās paaudzes censtos saglabāt un attīstīt jau sasniegto un, protams, lai radītu daudz ko jaunu! Tad LNS līdzšinējais veikums nebūtu veltīgs un mūsu nedzirdīgo kopienu ieņemtu cienīgu vietu Latvijas sabiedrībā.»

